

Roman

Vạn Quyển Thư Lưu

8°
Indoch
968
(1)

BẢN PHỐN HOA

8°
Indoch
968
(1)

DỊCH GIẢ : **Nhượng Tống**

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 9760

*Certificat de
conforme 1000 exemplaires.
Hanoi, le 11 août 1928 (11/8/28)*

8° Indoch

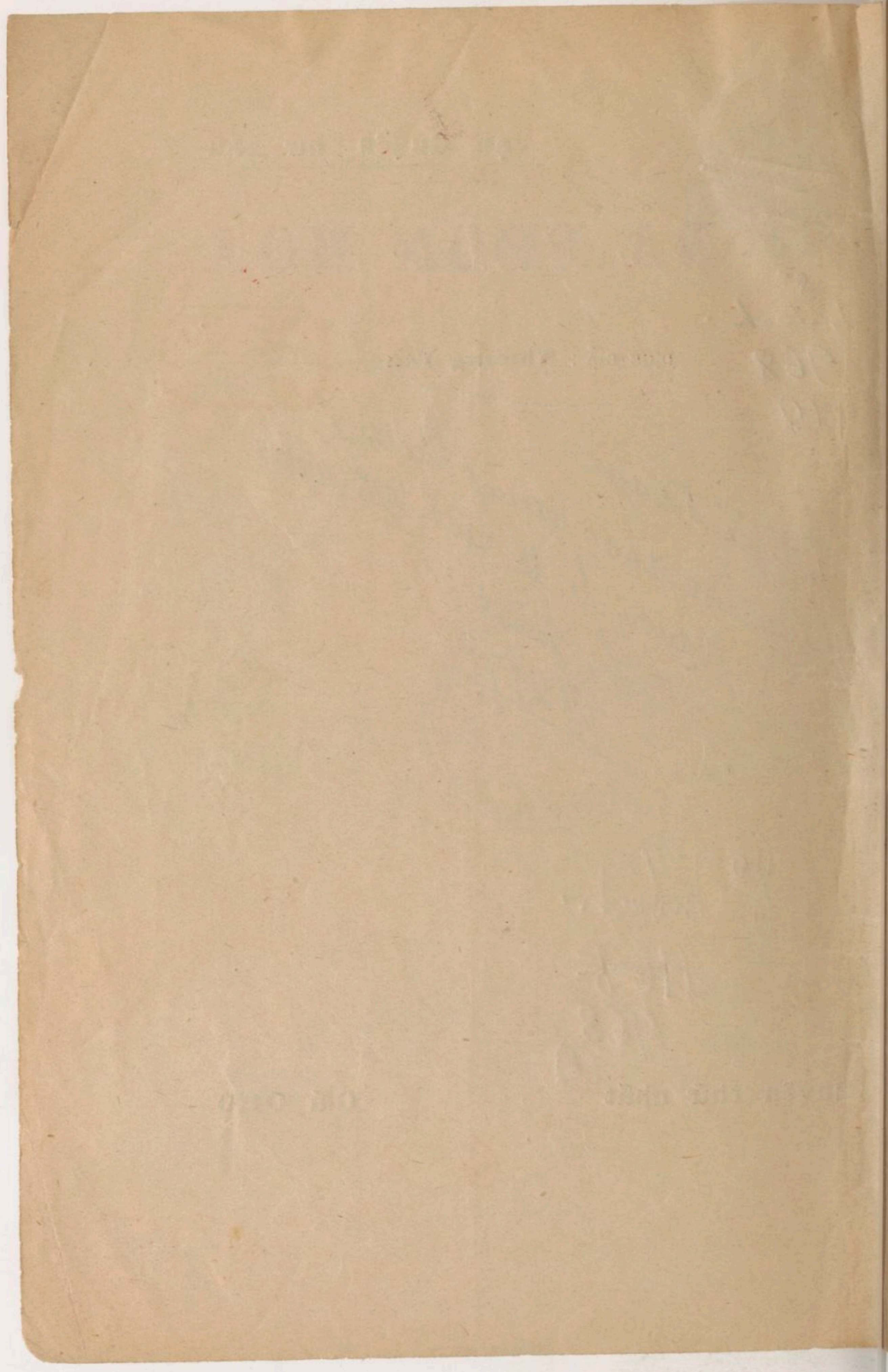
~~968~~
968
(1)

Quyển thứ nhất

Giá . 0\$10

©

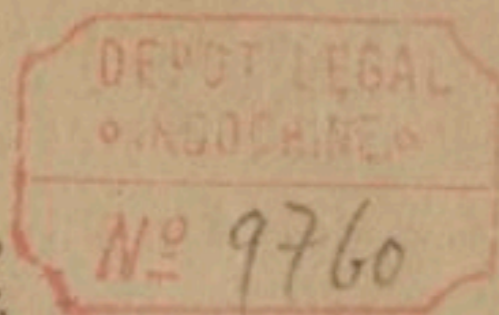
~~1168~~

BÀ PHỒN HOA

HỒI THƯ NHẤT

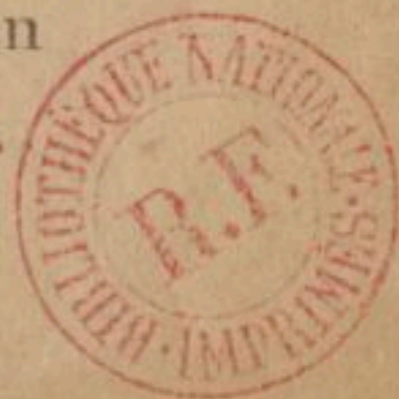
DẪN VIỆC NHÀ, ÔNG-LÃO TRÔNG CON,
DÒ CHUYỆN KÍN, THẰNG HẦU NINH CHỦ.

Thành phố Hương-cảng vốn xưa là một nơi hoang-đảo. Sau trận « Nha phiến chiến tranh », người Tàu mới đem nhượng cho người Anh. Người Anh liền xẻ đường lập phố, mở chợ thông thương, giây điện đường tàu, dọc ngang như mắc cửi; chẳng bao lâu mà một mảnh đất rừng-hoang cỏ-rậm, đã thành ra một nơi đô hội cửa nhà lộng lẫy, buôn bán chen đua. Ngay bên đường phố chính Hương-cảng, có một cái hàng nước, đề hiệu là “Đào-hoa quán”, bánh làm ngon, trà pha khéo, có tiếng nhất trong miền Hương-giang. Chủ hàng họ Tạ, tên là Vân-my, tuổi đã ngoài sáu mươi; so cò bề mẫn, làm ăn kể ra ngăn nắp lắm. Ông lão ấy nguyên là người tỉnh khác, đến ngụ-cư ở Quảng-châu. Hiếm hoi được một trai, đặt tên là Thiếu-my, viên ngọc trên tay, chiều chuộng quá thành ra hoang toàng cũng quá. Năm ấy đã mười bảy tuổi, theo học trong một trường nọ, chữ nghĩa kể cũng đã khá, song suốt ngày lêu lổng, vốn không thiết gì học hành.

Mùa đông năm ấy, Tạ-ông người đã yếu lắm, không thể kham được việc khó nhọc, nhân gọi Thiếu-my vào mà bảo rằng:

— Thầy bây giờ già rồi. Nửa đời vất vả, làm thân trâu ngựa cho chúng bay! Sức đã kiệt, óc đã mòn, không sao gượng được nữa. Thầy nghĩ: ở đời này có tiệc nào là tiệc không tan, có người nào là người không chết. Vậy sang năm thà định về ở nhà quê, tìm nơi xứng đáng hỏi cho con người vợ. Cửa hàng này về sau là của con cả. Công việc bề bộn, nay thầy giao phó cho con. Con nên chăm chỉ làm ăn, đừng để phụ lòng thầy trông cậy..

Nói đến đấy thì cơn siễn đã kéo lên, thở ÿ-à-ỳ-ach... Một lát, lấy tay bấm chuông điện, gọi thằng nhỏ vào rồi nghiêm nét mặt mà bảo rằng :

— Mày mau ra gọi chủ Tám-Trình cùng Lý-Hoa vào đây Ta có việc cần phải dặn.

Thằng nhỏ đi một lúc thì hai người kia đã theo nhau bước vào. Tám-Trình là tay tài-phú ở trong hàng, người đã nhiều tuổi đời, bao nhiêu việc suy hơn tính thiệt hằng ngày đều do một tay chàng cả. Còn Lý-Hoa thì tuổi trẻ nhưng nét mặt coi ra người đứng đắn làm thợ bánh ở trong hàng ấy các bạn đồng nghiệp ở Hương-cảng không ai là có hoa tay bằng chàng, cho nên tiền công đã cao mà ông chủ đối đãi cũng biệt nhẵn.

Tám-Trình vào, làm ra bộ vui vẻ mà nói :

— Hôm nay coi ra ông đã khỏe, không thấy siễn như mọi hôm rồi.

Tạ-ông gượng cười, gật đầu đáp lễ lại hai người, rồi quay sang Tám-Trình mà nói :

— Tôi bây giờ già yếu lắm, vậy định sang năm sẽ về quê nghỉ, việc buôn bán giao cho thằng em và phiên các bác trông nom giúp. Tâm huyết nửa đời tôi ở cả đấy mà cơm áo một nhà tôi cũng trông cả vào đấy, tôi cũng sợ nó trẻ-tuổi chưa quen việc song đã chắc có các bác nên tôi cũng được yên lòng.

Nói đến đấy, lại quay lại Lý-Hoa mà rằng :

— Cái hoa tay của bác đã nổi tiếng gần xa. Chỗ thầy trò cũ đừng thấy vắng tôi mà sinh bụng đừng núi này trông núi nọ.

Lý-Hoa chưa kịp đáp thì Tám-Trình đã thưa lại rằng :

— Ông già thật, song vẫn còn sir trai tưởng chưa nên về nghỉ vội mới phải. Thế nhưng ý ông đã quyết như vậy thì cậu nhà ta là người thông minh lanh lợi, việc trong hàng chắc là sẽ thu xếp được ra thồn ra vải. Chúng tôi đã chịu lời ủy thác thì phạm việc gì có thể gánh vác

được sẽ xin hết lòng hết sức, ông bắt tất phải bận lòng. Tay thợ bánh là Lý-Hoa cũng vàng dạ nhận lời. Tạ-ông nghe nói, ra ý cảm kích lắm, bắt tay hai người để tỏ bụng ân-cần ủy-thác. Hai người cúi chào rồi lui thủi bước ra.

Năm mới san r. Trong chỗ ngựa xe tấp nập, phố xá huyên diên; đã pha thêm cái cảnh tượng pháo nổ đi đùng, tranh treo la liệt. Mồng hai tết, Tạ-ông đã thu xếp xong việc cửa hàng. Mấy bồ hành lý, dăm bộn thân bằng, tu-tu trong tiếng còi tàu, trên bến sông đã có một ông lão, đầu tóc bạc phơ, chấp tay chào lại mọi người rồi lui thủi xuống tàu, đó chính là Tạ-ông đó. Tay thợ bánh Lý-Hoa, năm ấy hai mươi bốn tuổi, mặt mũi trai lơ, da dẻ trắng trẻo, mỗi khi rồi việc lại một mình chải tóc ngắm gương, đóng quần diện áo, chứ không thèm đánh đàn đánh lũ với các thợ thường. Chàng cũng người phương xa, ông cha mời di cư đến Táng-thành. Từ bé đã học nghề làm bánh ngay, trời cho được cái khéo tay, phàm khách ăn bánh, uống nước, biết là món của chàng làm đều tranh nhau mà mua cho kỳ hết. Thế nhưng chàng có một cái chứng lạ: Vợ mới cưới, chồng làm xa, nông nổi ấy thật nên tội nghiệp! vì thế mà mỗi tháng lại xin phép thăm nhà một thứ, đi về vất vả, chẳng quản tàn-phiền. Ông chủ nề là tay thợ khéo, đành cũng phải chiều cho muốn sao được vậy. Chàng thường bảo các anh em rằng:

—Làm thì làm, chẳng làm thì thôi, chứ cái chứng về với vợ thì tớ không sao chữa được! Ai nghe câu nói ấy cũng phải khúc khích cười.

Chủ hàng mới là Tả-Thiếu-my lấy thế làm lạ. Mỗi khi Lý-Hoa về, chàng cố tình giữ lại, thì hẳn lại khùng khỉnh đòi xin bỏ việc làm. Một hôm Thiếu-my ngồi ở trong buồng kín, nhân vắng người mới hỏi tỷ mỹ thẳng nhỏ đứng bên rằng:

— Tháng nào Lý-Hoa nó cũng về, bỏ trể cả công việc

trong hàng, thật là dở-hơi quá ! Ta nghĩ thiên-hạ thiếu gì người đi xa, thiếu gì người có vợ, mà một mình nó lại quyến luyến như thế, chắc hẳn có duyên cớ gì lạ. Mà có biết thử nói câu nghe.

Thằng nhỏ thoát tiên không chịu nói, ^ggan mãi mới cố nhin cười mà sẽ thưa rằng:

— Thưa cậu, đã đành rằng người ta ai cũng có vợ, thế nhưng vợ bác ta tuy con chưa trông thấy mặt song nhìn trộm bức ảnh thì thật là một trang sắc nước hương trời. Con có hỏi chuyện mấy người ở Tăng-thành thì họ thuật lại rằng : Vợ bác ta vốn con nhà nho, theo học trường nữ-học ở tỉnh, hình dong chải chuốt, nhan sắc tuyệt vời, nước da bóng bẩy nõn nà, không phấn sáp gì mà lúc nào cũng trắng đỏ như hoa hồng dương nụ. Người ta đồn rằng ngày xưa bà mẹ cô ta, khi có mang, nằm mơ thấy con « hồ-tinh mặt-ngọc » vẩy đuôi chạy vào trong màn, chợt tỉnh lại thì vừa lúc cô ta ra đời, oa oa lên tiếng khóc. Đến lúc lớn thành ra một người tuyệt sắc. Trong làng kẻ xa người gần, ai biết chuyện cũng đem cái tên « hồ-tinh mặt-ngọc » mà tặng cô ta.

Thiếu-my nghe nói, bàng-khuàng như mất lạng vàng ! Gãi tai nghĩ ngợi giờ lâu rồi nằm lả vào chiếc ghế vải, nghiêm nét mặt mà hỏi :

— Vừa rồi mày nói đã đợc trông thấy tấm ảnh, câu chuyện đầu đuôi ra thế nào ?

Taằng nhỏ đứng dịch lại gần, sẽ thưa :

— Giường con nằm ở liền với giường bác ta. Mỗi hôm đi ngủ, con lại thấy bác ta mở hòm lấy ra một tấm ảnh, để lại gần đèn ngắm nghia, thuyển thoảng lại ghé miệng hôn, rồi đó mới đặt tấm ảnh lên mặt mà ngủ. Con nằm ở màn bên này trông thấy, lấy làm lạ quá. Rình lúc bác ta đi vắng, mở trộm hòm ra xem bức ảnh thì quả nhiên là một tay nhau-sắc tuyệt-vời.

Nói đến đây, Thiếu-my giạt mình ngồi nhồm rậy, cơ hồ

không cầm đậu được lòng, song cũng làm ra mặt nghiêm mà nói :

— Thằng này đồ đốn ra rồi ! Mở hòm xem ảnh, dò chuyện nói càn, sao mà to gan thế !

Thằng nhỏ sợ nin hơi không dám thở, Thiếu-my thấy thế, mới ôn tồn mà nói :

— Thế nhưng chỗ bạn thân với nhau thì sự đó cũng thường tình, chẳng có chi là lạ. Về sau thế nào nữa? nói nốt ta nghe.

Thằng nhỏ liền nói tiếp rằng :

— Con nói thế chớ có phải mở hòm nhìn ảnh thật đau. Nguyên là có một hôm nhân lúc bác ta say rượu, con liền tán con ma con mãnh, khoe con vợ-chưa-cưới của con để dụ bác ta. Quả nhiên bác ta trúng kế, lấy ngón tay trỏ kè vào mũi mà nói rằng : « Tiếc thay vợ tao không có ở đây, để cho mày rỏ rãi ra mà chết ! » Con bĩu môi nói khịch : Thưa phải ! Con gái làng bác tôi đã biết : ở trong tỉnh tôi thấy họ vẫn đi xe than gánh nước nhan nhản ra đây ! Trông qua còn không ra hồn nữa là còn đẹp với ai. Bác ta tức lắm, mở khóa lấy ngay tấm ảnh ném ra trước mặt con mà rằng : Này mày hãy trông mặt thiên-tiên, đừng có lắc đầu le lưỡi thôi nhé ! Con vội vàng cầm lấy xem, giả vờ tấm tắc khen ngợi. Bác ta vỗ vai con mà nói : Có bằng vợ chưa cưới của anh không ? Con xin chịu thua và xin lỗi lại. Thiếu-my vội hỏi vặn :

— Mày chưa ráo máu đầu, nhà lại nghèo mà đã giạm vợ thật rồi sao ? Thằng nhỏ đáp :

— Thưa không . Đó chẳng qua là cái kế của con, không thả sấn-sắt sao bắt được cá-sộp. Đáp xong lại nói tiếp :

Bấy giờ bác ta mới kể lai lịch sử của cô vợ. Thi ra vợ bác ta là con một ông đồ ở Tăng-thành. Ông đồ nhân dậy học ở Dương-thạch, đem cả vợ con sang và cho chị ta vào trường nữ-học. Chẳng ngờ khi thi lên lớp, lúc điểm danh phải ông Đốc chấm thi trông thấy, liền bảo đứng lại mà hỏi căn vặn đến nhà cửa. Hôm sau, ông Đốc đó

nhờ một cô-giáo làm mối, xin đưa nghìn bạc cưới làm lễ thứ hai. Ông bố vốn nhà nho gàn, không nhận lời. Ông Đốc giận lắm, mượn việc đuổi ra không cho học nữa. Năm sau ông đồ đem vợ con về Tăng-giang. Thấy nhà Lý-Hoa cũng nhà khá trong làng, lại thấy bác ta cẩn-thận mà trông cũng có vẻ con người, liền đem con gái gọi gả, được hơn một năm thì làm lễ cưới, vợ chồng ăn ở rất là thân yêu. Chị ta có bắt buộc chồng phải theo đúng ba điều : Một là không được dóc tóc mà cũng không được để cho con nhai chải đầu. Khi gội thì phải gội nước của vợ đã gội thừa. Nếu không thì phải xõa tóc qui dài, như là kiểu kim-đồng lạy phật-bà vậy. Hai là không được ăn nằm với quân vô-lại trong làng, sáu giờ chiều là ở đâu cũng phải mò về với vợ. Nếu không thì phạt giam kín một ngày. Ba là không được làm công cho hiệu buôn gạo để bụi bặm bám vào đầy mình lại đem về làm bẩn lây đến con người ngọc. Nếu không thì phạt phải trát phấn vào mặt, hay khi khâu vá cần những mẫu chỉ thừa nhỏ ra bắt phải ăn. Lý-Hoa vốn yêu mến hết lòng, bảo thế nào mà không phải chịu. Bây giờ ra làm công ở Hương-cảng cũng là vâng lệnh người vợ, vì chị ta cho rằng thành phố là đất hào hoa phong nhã, nhờ gió Âu-Mỹ, rửa óc quê-mùa, họa chằng không để tủi cho « mợ-trẻ ». Tuy nhiên, trong chỗ vô hình vẫn buộc chỉ cò-chân thật chắc ! Bởi vậy trong một vài tháng tất phải về nhà thăm vợ một lần...

HỒI THỨ HAI

SAY MỆT SAY MÊ, TÌM RA TẤM ẢNH

GIẢ NHÂN GIẢ NGHĨA, KHÉO TÍNH MƯU SÂU

Ông chủ hàng trẻ tuổi là Tạ-Thiếu-my đang đánh diêm hút xì gà, nghe đến đấy thấy bụi tai, liền hút dẫn một hơi, sức khói thấm vào đến tim, trong bụng bỗng nẩy ra một kế, móc túi ra lấy một đồng bạc, bảo thằng nhỏ lại gần đưa cho rồi vỗ vai mà rằng :

— Mà thật là một đũa linh-lợi, lại khéo mồm khéo mép kể cho ta nghe được câu chuyện thú vị. Thế mà đã biết ảnh để chỗ nào thì lại lấy trộm đưa cho ta, ta sẽ đem chụp ra một tấm kính khác, tấm ảnh nguyên chỉ một loáng là có thể đưa trả được, làm như thế thì có thánh cũng không biết. Nếu làm được việc thì ta sẽ trọng thưởng cho. Thằng nhỏ mới nghe câu chuyện lấy trộm ảnh, hơi có ý ngại; kể nghe tấm ảnh nguyên lại đem trả thì tự nghĩ mình chỉ dụng công một chút mà hiện đã được đồng bạc, sau lại có trọng thưởng, tội gì không làm, liền vâng dạ nhận lời ngay. Thiếu-my nói:

— Việc nên làm gấp, ta đứng đây chờ. Thằng nhỏ biết ý, rón rén xuống tầng gác thứ hai đến ngay chỗ giường mình nằm. Trong bụng vẫn định ninh vào là lấy được ngay, nào ngờ vừa bước chân vào thì trước mặt có một người chạy dậm sầm lại, nắm ngực quát lên rằng:

— Thằng này to gan thật! Ban ngày ban mặt mà dám vào đây ăn cắp. Thằng nhỏ giật mình kêu rú lên. Nguyên Lý-Hoa bấy giờ vừa ăn cơm xong nằm nghỉ trong giường. Đồi bên bè bạn đã lâu, thường đùa nghịch nhau luôn, cho nên nghe tiếng bước vào liền đứng lên dọa唬. Anh nhỏ ta có tật giật mình thở lên hồng hộc mà nói:

— Không! không! không phải tôi.. Nói chưa dứt thì Lý-Hoa đã nắm cổ áo kéo vào bên giường, cười khúc khích mà bảo rằng:

— Nào! Có đem con vợ chưa ươi của mày ra đây cho ông nhìn no nhìn chán không? Thằng nhỏ bấy giờ trong lòng mới như cắt gánh đày đồ đi, ấp úng mà nói:

— Mày đừng mơ tưởng hão! Dê vừa chứ! Vợ hươu cười của người ta như bông hoa mới chiếu, đã dễ mà cho mày được ghé mắt nom nhòm. Tuy nhiên có một cách đánh đổi, anh có bằng lòng không? Lý-Hoa ra ý ngần ngại mà rằng

— Cách thế nào? Thằng nhỏ nói:

— Anh đưa ảnh vợ anh cho tôi để tôi ngắm nghĩa thật thỏa thuê một buổi rồi sẽ đưa trả anh. Thế thì chiều nay tôi rủ con vợ chưa cưới của tôi đến một nhà hàng kia cho anh tha hồ mà ngắm. Đem người thật đời của giả, anh có bằng lòng không? Thằng nhỏ nói đến đấy thì Lý-Hoa đã nhân khi bất-ý lấy ba ngón tay bẹo vào một bên má trắng-nồn mà rằng.

— Cái mồm mày nói lem lém ! Ông ghê ! Thằng nhỏ vội gạt ra. Lý-Hoa cười khúc khích mà rằng :

— Cái má mày mồm mĩm cũng hơi giống má con quái nhà tao! nhân đùa toan ôm lưng thằng nhỏ mà vật xuống! Thằng nhỏ vội vờ lấy một cái đòn ngang cửa giờ lên đánh. Lý-Hoa vừa cười vừa bỏ chạy, thằng nhỏ thừa thế đuổi theo, Lý-Hoa vội chạy xuống dưới gác. Thằng nhỏ quát với :

— Mày lên đây ! Ông không đánh mày ông không phải giống người! Cúi nhìn xuống thì thấy lý-Hoa đã chải đầu xoắn áo, trông ra ý tất tả sắp đi đâu, song còn ngảnh lại bảo thằng nhỏ rằng :

— Mày cứ việc chửi ông đi. Ông đi đến chỗ con vợ chưa cưới của mày nó hẹn ông đây. Mày tưởng ông không biết nó hằm. Nói xong rảo bước bước ra. Kỳ thực thì chàng đi thăm một người bạn, ai ngờ lại chính là dịp may cho thằng nhỏ. Thằng nhỏ mừng rơn, vội đóng kín cửa phòng, ròm ra ngoài, không thấy ai, liền móc chiếc chìa khóa « mở đầu lọt đấy » đến gần ròm của Lý-Hoa, « cách » một tiếng, khóa đã rơi ra ngoài ; trông vào thấy tấm ảnh gói trong chiếc khăn tay lụa bạch liền thủ ngay vào bọc, rồi đó vội vàng đóng khóa lại bước lên trên gác tìm chủ. Bắt đầu nó còn nói hợm :

— Mất cậu rõ, dồng quá ! Vừa rồi con mở hòm thì tấm ảnh mỹ-nhân đã không cánh mà bay đâu mất, biết làm thế nào bây giờ? Thiếu-mỵ thất trụ : mắng liền :

— Đồ may thật vô dụng, không còn sai được việc gì !
Thằng nhỏ mỉm cười mà rằng :

— Thưa đây ạ ! Vừa nói vừa lấy tay chỉ vào trong bọc.
Thiếu-my vội vàng toan giắt lấy, thằng nhỏ lùi lại mấy
bước, cười vói rằng :

— Cậu muốn được xem mặt con « hồ-tinh mặt ngọc »,
thì phi cho con cái gì quý báu lắm con chả đưa. Mỡ đã đến
miệng mèo, khi nào còn chịu nhả ra, Thiếu-my liền trầy
viên lục ngọc, hình trái đào, chung quanh có nạm vàng,
lấp lánh đeo ở trước ngực, vừa cười vừa bảo thằng nhỏ
rằng :

— Đừng kè nè nữa, ta thưởng cho đây. Thích nhé !
Thằng nhỏ xưa nay chưa từng có những của ấy, cười
hip cả mắt lại, vừa cảm ơn, vừa móc trong bọc lấy
chiếc khăn lụa bọc tấm ảnh trân-trọng đưa cho Thiếu-my.
Thiếu-my vội cầm lấy rỡ ra xem, nào ngờ chưa nhìn còn
khá, vừa nhìn thấy mặt hoa thì ba hồn bảy vía đã bạt đi
đâu mất cả. Một lúc lâu chàng mới định thần lại, bảo
thằng nhỏ xuống gác. Thằng nhỏ vâng lời. Còn một mình
chàng ngồi nhìn tấm ảnh mỹ nhân, thấy ăn mặc lối
cung-trang đời xưa, đứng vịn tay vào góc lê, lê nở đầy
cành, tuyết in khắp đất ; đầu đội một cái mũ thêu kim-
tuyến, vòng hoa nặng cổ, châu báu đầy người ; khuôn
mặt trái xoan, mày lá liễu, mắt hai mý ; mớ tóc mây mũ
che không kín hết, lò xo xuống quá mang tai ; miệng
ngậm cười, má lúm đồng tiền ; cặp sóng-thu lấp lánh đưa
tinh, đủ thu được hồn vía của kẻ đứng ngoài trăm bước ;
tà áo gió đưa, hơi dễ hờ lần áo lót ; gót sen xinh-xắn,
rõ đáng chân vào hán ra hài. Thiếu-my ngấm đi ngấm
lại, tâm thần mê mẩn, thật là « mảnh hồng nhan không
thuốc mà say. » Sẽ đưa lên môi mà hôn, thì thấy sức những
mùi phấn cùng mùi nước hoa, cái hương trời đó đưa lên
mũi, ngấm vào tim, chẳng khác gì được uống rượu tiên,
bùn rùn cả gân cả cốt ; đương khi chưa gỡ dờ tay, thì

nghe đồng hồ trên tường đã điểm mười một tiếng, vội vàng đứng dậy mặc áo rồi thủ tấm ảnh đi ra. Một lúc trở về, thấy Lý-Hoa còn vắng liền ra hiệu cho thằng nhỏ lên gác, ném trả tấm ảnh rồi dặn rằng :

— Mày phải giữ kín. Nếu sau này có dịp gì tốt thì báo ngay ta. Thằng nhỏ vâng dạ lui xuống, mấy hôm sau, ảnh đã rửa xong, chàng đem về ngắm nghía suốt ngày như bắt được của báu.

KHÔNG DUYÊN CHƯA ĐỂ TAY CẦM !

HÃY CÒN THOANG THỎANG HƯƠNG TRẦM CHƯA PHAI.

ƯỚC GÌ NHẪN BỎ MỘT HAI.

TRONG GANG TẮC LẠI CÁCH MƯƠI QUAN SƠN.

Được mấy hôm, Lý-Hoa lại xin phép về nhà, Thiếu-my có ý ghen, muốn mượn cớ ngăn trở liền mỉm cười mà nói :

— Tài trai ta bốn bề là nhà, ai lại đi làm xa mà cứ có chừng nhớ quê như thế! Hiện nay đầu xuân đông khách buôn bán quanh năm trông cả vào đây, bác nên đầu lòng ở lại giúp cho bản hiệu, tôi sẽ tinh hoa hồng cho bác, bác nghĩ thế nào? Vừa nói vừa nhìn trừng trừng đợi câu đáp lại Lý-Hoa sầm nét mặt mà nói :

— Thưa cậu, tôi đã vẫn nói : thà rằng không đi làm mà ăn mày nữa chứ thế nào mỗi tháng cũng phải một chuyến về thăm nhà. Nếu cậu cho tôi là khó bảo thì xin tình nốt tiền công tôi xin thôi việc. Thiếu-my nghe nói, tức lộn ruột, nghĩ bụng : thằng này ương ách quá, chớ con như thế thật hoài cả kiếp hồng nhan! Thế nhưng vì muốn rình miếng khác nên chàng đành nén tức để hòa giải cho êm chuyện, nhân ha-hả cười nhạt mà rằng :

— Ồ ! tôi nói đùa đấy thôi ! Bác đã nhất định về thăm nhà, tôi xin giúp ít tiền để thêm cặp chó rông đồng tiêu. Chỉ mong bác đi nhanh về chóng cho. Khi ở nhà ra tôi sẽ có câu-chuyện này hay nói với bác. Lý-Hoa cũng bớt giận

làm lành, cảm tạ rồi lui ra. Thiếu-mý liền tính trả tiền công, ngoài số tiền công lại đưa thêm năm chục đồng, và các thức đồ hộp để dùng trong khi đi đường, nói rằng làm ăn với nhau đã lâu, gọi là đòi chút để tỏ tác lòng với người cũ. Lý-Hoa nhận lấy, trong lòng không sinh nghi chút nào cả. Chàng tự cho là cửa hàng ấy nhờ có chàng mà trong mấy năm, năm nào cũng lãi nhiều lắm; vậy thì món tiền này cũng là tay ta làm ra, chính là đáng cho ta được lấy; cho bấy nhiêu có thấm vào đâu. Hôm sau chàng liền về Quảng-châu, rồi đó mới theo lối về thăm quê cũ.

HỘI THỨ BA

NGHE TÁN DỜI NHÀ BA HẢI-CẢNG
NỀ LỜI Y HEN ĐẾN CAO-LÀU

Người vợ Lý-Hoa tên là Quan-doãn. Cái tên ấy là khi nàng học ở tỉnh có một tay chủnh-khách muốn tòm-tem đặt họ. Khi về nhà chồng, hôm dương chất đầy những sách, song cũng chẳng có mấy quyển khá, phần nhiều là tiểu thuyết, thơ ca cùng sách học ở nhà trường. Tầng Thành là một miền ít người đi học, nhất là về con gái, vọc vạch được mấy chữ đã là nổi danh nữ-sĩ rồi! Vì vậy nàng có mở một trường học tư, dạy cho các chị em áo vải quần nâu, chêm chệ đã lên ngôi cô giáo! Thường khi nàng vẫn ăn mặc lối đạo-cô, diềm nhạt đôi mày, trông thực không kém gì một vị tiên-sa trên trần thế. Chỗ ngồi bầy cũng nhã, ngoài bút nghiên ra còn có đôi lọ cắm mấy cành đào, cành mạn. Lúc ngồi dạy học, người ngoài trông tưởng đâu như Phật-bà mới giảng. Bởi vậy các học trò gái thường gọi là đức « Ngọc-Quan-Âm »! Tết ra, học trò còn nghỉ, ông chồng vừa về. Cỏ nội pha xanh, hoa vườn đua nở; con oanh học nói, tơ liễu buông mảnh; tình sinh cảnh, cảnh sinh tình, thiều-quang chín chục riêng dành phần ai... Lý đã khéo làm bánh, mà nàng

cũng là một tay nấu nướng có tài, ngày vắng ngồi rồi, cặp uyên-ương lại thi khôn thi khéo với nhau, thường thường là mỗi người tự chế một thứ bánh mới; thuốc pha, bột nặn phải thật là tinh tươm. Lúc đem thi, ai được thì thưởng cho chiếc túi thêu, giải lưng lụa hay là đồng tiền vàng; ai thua thì phải phạt làm đầu bếp. Vợ quán khăn thủ-dìu, chồng xắn quần móng-lợn, thối cơm làm món ăn để phụng dưỡng mẹ già. Có khi lại giắt tay nhau ra chơi ngoài đồng, bướm theo hường tóc, hoa giắt mái đầu, vợ hát mấy câu hoa-tình, chồng đập díp họa lại. Người miền ấy phong tục còn như đời thái-cổ, chỉ có vợ chồng nàng là dám chơi bởi tự do như thế hàng xóm trông thấy, vẫn cho là gở, bên tai đầy những tiếng ong-ve. Vợ chồng nàng nghe thấy lại bịt mũi cười thầm, thường diễn thuyết với mọi người rằng: Vợ chồng là đạo trời sinh, theo lệ « thiên diên » nên như thế, nếu không thì ra gỗ đá chứ còn ra người sao được.

TÚI ĐÀN CẶP SÁCH ĐỀ HUỀ.

NGÀY XUÂN LẮM LÚC QUÊN VỀ VỚI XUÂN.

Chồng yêu vợ mến, nay lứa mai lần, thắm thoát tháng hai đã đến. Một hôm nàng cười mà bảo chồng rằng :

— Cậu ở nhà với tôi thì vui thật, thế nhưng để ông chủ ở Hương-cảng người ta mong đợi thì sao? Chàng ra ý lên mặt mà rằng :

— Tôi với ông chủ đã có giao hẹn trước: nếu tôi về nhà thì không được hỏi gì đến. Vả chẳng tôi làm cho hiệu ấy phát tài to lắm, cho nên ông chủ nể, mà tôi dễ vùi. Nàng nói :

— Tuy nhiên, nhắc việc ham vui cò-nhân vẫn lấy làm kiêng. Ông chủ đãi mình tử tế, mình lại càng phải chăm-chỉ đề đền ơn người ta. Vậy nên thu xếp sang ngay, thắm thoát đến tháng ba bẩy giờ sẽ lại xin phép về quê tảo mộ. Tôi muốn cậu đi ngay ngày mai. Chàng nói :

— Đề rồi xem trong lòng hình như không cho lời vợ nói là phải.

Được mấy hôm thì có thư ở Hương-cảng đến, chàng biết là thư dục đi, ném đấy không xem. Nàng sốt ruột cầm kéo cắt ra coi thì trong có hai mảnh hoa-tiên, nét chữ viết dầy-tả coi ra ý tràn-trọng lắm. Nàng liền sẽ hé đôi hàm răng ngọc, cất tiếng đọc lên, thư rằng :

« Lý-dại-huynh nhã giám : Từ ngày cách mặt, chốc đã
« mấy tuần. Chả : hẵn cửa nhà vui vẻ, làng xóm bình yên
« mặt ngọc thêm hương, áo xanh hầu rượu, cái lạc thú gia
« đình kể sao cho xiết. Bản hiệu từ tết đến nay, kể hơn
« năm ngoái, những khách đến xơi nước, ai cũng bảo các
« đồ nước phi tay thầy Lý làm không khéo, thường thường
« căn vặn, nói thực tởa nhờ. Đó cũng là cái hoa tay của
« ông anh mà cũng là cái vinh-hạnh cho bản-hiệu. Ông
« anh về mới hơn mười hôm nay, chắc bận việc nhà, có đâu
« dám dục; thế nhưng lúc này là lúc cần thiết, bản dất buôn
« may, không nên lỡ dịp, sau này lỡ lã, chúng tôi có phần
« thì ông anh cũng có phần, xin chú-ý cho. Bởi vậy dám
« viết giấy mời, mong ông anh mau mau sắp sửa hành trang.
« Bên này cảnh-xuân chiều khách, trong trường nào nhiệt
« thiếu gì cuộc mua vui. Lạo-thảo mấy lời, nóng lòng
« mong đợi. Nhân tiện gửi lời thăm bà-chị và kính chúc
« vạn-an ».

Quan-doàn đọc xong, cau mày, chíp miệng, sa sầm nét mặt mà nói rằng :

— Cậu ngồi rồi-mồm thường đem tôi làm câu chuyện nói đùa với anh em phải không? Giống đàn ông thật không trông cậy được việc gì hết! Lý-Hoa ngạc nhiên, không hiểu câu vợ nói. Quan-doàn lại nói tiếp :

— Đời thuở nhà ai viết thư lại viết những câu « mặt ngọc thêm hương, áo xanh hầu rượu » cùng là « gửi lời thăm bà chị » là nghĩa lý gì! Lý-Hoa cười sằng-sặc mà rằng :

— Ô-hay ! thế mà cũng gắt ư ? Chẳng qua mợ đương bực mình với tôi, nên bới bèo ra bọ, vạch lá tìm sâu, chứ anh em thân, người ta mới hỏi thăm đến mợ, hà tất phải dẫn dôi. Nếu vậy thì lần sau tôi bảo họ viết thư đừng có dây mợ vào đây thì thôi chứ gì. Quan-đoàn nói :

— Cậu nói lạ ! cậu trên có cha mẹ, dưới có chú bác, anh em, sao bạn cậu không hỏi thăm ai mà lại đề ý riêng đến một mình tôi ? Bụng dạ họ không tử tế gì đâu, cậu ạ ! Lý-Hoa khuyên giải không xong vội nói lảng đi chuyện khác. Sáng hôm sau, Quan-đoàn thu xếp áo quần, chải rẽ đầu tóc cho chồng, rồi làm gà đặt rượu tiễn chồng đi Hương-cảng.

TẮC LÒNG CỔ QUỐC THA HƯƠNG
MỐI SÂU SẼ NỬA BƯỚC ĐƯỜNG CHIA ĐÔI

Chàng sang đến Hương-cảng, trong lòng thương uất-ức không vui. Cả ngày nặn bánh cho nhà hàng, trong khuôn bánh đôi khi cũng lẫn cả ảnh con người tuyệt sắc. Lẽ hàng-nước cứ chín giờ thì đóng cửa, chàng nghĩ việc là lại tay cầm tấm ảnh. Đẳng đẳng canh dài, mộng hồn lặn đạn, mở mắt ra thì cửa hàng đã mở, tiếng gót giầy trên thang gác đã lạt-xạt, bất giác lại vuốt ngực thở dài. Một hôm lên tầng gác thứ tư lục hàng. Tủ hàng cao quá phải bả : thang trèo. Tình cờ nhìn sang phòng Thiếu-my thấy đèn điện sáng trưng, nhìn hơi ròm sang xem thì thấy Thiếu-my ngồi cạnh giường cũng cầm một tấm ảnh con, liền tay ngắm nghĩa biếng nằm, thuyếna thoảng lại đề môi hôn, tay run lầy dầy; trong lòng lấy làm lạ, tự nghĩ người trong thiên-hạ nghĩ cũng quái ! có lẽ mình có chứng « sấm vợ », nó cũng có chứng « sấm vợ », mình sớm hôm nhìn ảnh, nó cũng sớm hôm nhìn ảnh hay sao ? Nghĩ thế rồi bông buột miệng khúc khích cười. Ngay lúc ấy thì phòng bên đèn lửa bỗng tối sầm, lạng ngắt không nghe tiếng gì nữa. Chàng soát hàng xong cũng âm thầm lần xuống chân thang.

Chẳng bao lâu đã đến tiết Thanh-minh, tiếng quỳên rõ máu, như gọi người về; khách xa nhà lại động lòng quê. chàng lại xin phép chủ về nhà mấy bữa. Thiếu-my ưng lời ngay, không kỳ kèo gì cả. Chiều hôm ấy sai đầu bếp mua một miếng thịt nai, một con cá chép và mấy món ăn ngon miệng nữa, lấy một chai rượu sen Sơn-dông, cùng ngồi đôi đánh chén với Lý-Hoa. Uống cạn mấy chén. Thiếu-my mới cất tiếng nói rằng :

- Chúng mình ăn ở với nhau bấy lâu, ý hiệp tâm đầu, trạc tuổi lại cùng đương trà trai trẻ. Bởi vậy vắng bác mấy hôm là tôi lại bồi hồi tưởng nhớ. Nay ta nên uống thật say một bữa, vui vầy trước mặt còn hơn mong mỗⁱ sau lưng ..

Tan tiệc, hai người giắt tay ra bờ bể đi dong, vừa đi vừa nói chuyện. Bấy giờ trăng sáng mới lên, mặt bể sóng cồn, trông như nghìn vạn con rắn vàng lặn lội. Hai người cùng ngồi xuống một tấm ghế đá. Câu chuyện đã mặn, Thiếu-my cười, thủng thỉnh mà rằng :

- Tôi với bác như chân như tay. Mỗi tháng về nhà một lần, tôi cũng không dám giữ bác. Thế nhưng đi lại như thế tưởng cũng phiền cho bác lắm. Chi bằng đem cả gia quyến ra đây ?.. Lý-Hoa lắc đầu mà rằng

- Thưa cậu, tôi có đâu được phong lưu như cậu, trong tay đã sẵn đồng tiền, muốn sao được vậy. Đất đô-hội tắc đất tắc vàng, con nhà nghèo lấy tiền đâu mà ở được đây. Thiếu-my nói:

- Ở đâu tốn kém thật, song nhiều no ít đủ, cũng ở như người. Những nhà buôn thúng bán mẹt trong thành phố này có phải ít đâu. Huống chi bác làm cũng khá tiền, khéo ăn thì no, khéo co thì ấm, tưởng cứ dọn ra là tiện. Lý-Hoa nói:

- Các món khác thì không ngại, chỉ khổ một nỗi nhà dất, biết làm thế nào ? Thiếu-my gãi đầu gãi tai một chút rồi vỗ vế mà rằng :

— Được. Không ngại! tôi có một cái nhà gác, ở ngay sau cửa hàng. Xưa nay vẫn cho thuê, chỉ có tầng gác thứ tư còn bỏ không, bác dọn ở đấy cũng được. Lý-Hoa nói:

— Giá tiền mỗi tháng cậu lấy bao nhiêu? Thiều-my nói:

— Bác túng, tôi thu xếp giúp bác còn về thay. Nhà tôi tuy không giàu, song đã đến nỗi nào phải lấy tiền thuê nhà của một người bạn cũ. Bác đem nhà ra ở đây giúp việc luôn cho cửa hàng tôi, thế là tôi đã mãn nguyện rồi. Lý-Hoa nghe nói, vội vàng cảm tạ.

Hôm sau hai người cùng đi xem nhà, thấy sạch sẽ phong quang, lại liền ngay với Đào-hoa-quán. Trên nóc lầu có bắc một cái dàn hoa lớn, bên dưới có bày các chậu hoa nhỏ cùng một hòn non bộ nhỏ, coi cũng ưa nhìn. Lý-Hoa thích lắm, tối đến viết thư về trước báo tin. Sau mấy hôm mới về nhà táo-mộ. Công việc đã xong, liền thu-vén đồ đạc, cùng với mẹ già, vợ đại một con hầu, một người vú, cùng ra Hương-cảng, dọn đến ở tầng gác thứ tư kia. Từ đấy sớm đi tối về, vợ chồng hứ-hý cùng nhau, không phải cái khổ tương-tư như trước nữa.

DƯỚI TRĂNG QUYÊN ĐÃ GỌI HÈ.

ĐẦU TƯỜNG LỬA LỰU LẬP LÒE ĐÂM BÔNG.

Mỗi khi có rỗi, Lý-Hoa lại đưa vợ đưa mẹ đi chơi các công-viên cùng các nơi danh thắng; phong cảnh quê nhà dầu đẹp, song có đâu được phồn hoa như phong cảnh quê người.

Một hôm đi chơi về, Lý-Hoa bỗng thấy một thằng nhỏ ở trong hàng đưa đến một bức thư, mở ra coi rồi quay lại bảo vợ rằng:

Cậu chủ có lòng tốt, mời chúng ta đứng năm giờ chiều mai đi ăn cơm. Mợ cũng bằng lòng đi chứ? Người vợ nói:

— Xấu hổ chết! Đàn bà con gái, cùng ngồi ăn uống với

bạn đàn ông, trông còn ra thể thống gì. Lý-Hoa sẽ vồ vào vai vợ mà rằng :

— Sao mợ lại nghĩ thế ? Trước kia lúc đi học, giao thiệp với con trai, chắc mợ cũng chẳng lạ gì. Vả chẳng chủ người ta có bụng tử tế, chối không đi tưởng cũng không tiện. Người vợ vuôn vai ngáp, liếc mắt nhìn chồng mà nói :

— Tôi mệt lắm, ý cậu muốn thế nào tôi cũng xin vâng. Lý-Hoa liền cầm bút viết hai chữ vào cuối thư rằng :

« Xin vâng » .

Viết xong giao cho tên người nhà kia cầm về Tên người nhà về rồi, Quan-đoàn bỗng quay lại hỏi chồng rằng :

— Ngày thường cậu vẫn khen ông chủ những là tử tế thế nọ, trung hậu thế kia, chẳng hay tên họ là gì mà tư cách thế nào, sao chẳng nói qua cho tôi biết? Người chồng nói :

Cậu ta năm nay tuổi mới ngoài đôi mươi, người nhỏ nhẽ lắm, thường muốn kết với tôi làm anh em, nhưng tôi nghĩ kẻ giàu người nghèo, chơi trèo không tiện, cho nên không dám nhận. Quan-đoàn nói :

— Tôi vẫn thấy bạn bè chơi thân với nhau, lúc tử tế thì anh anh em em, thân như ruột thịt, thế mà chỉ trong chớp mắt đã ra ý người rung nước lã, gặp nhau chẳng muối chào; tổng chi có tiền thì khăng khít, không tiền thì sơ sài. Yêu nhau lắm lại cắn nhau đau, cậu đừng có « thấy người sang bắt quàng làm họ » mà rờ lắm đấy. Lý-Hoa gật đầu.

Hôm sau mới trưa ra, Quan-đoàn đã điễm trang son phấn sắp sửa áo quần, so với mọi ngày, sang hơn nhiều lắm. Chải chuốt vừa xong, thì người vú đã vào thưa rằng ông chủ đã cho người đến mời, hai chiếc xe đã đứng chờ ở cửa. Lý-Hoa vội vàng sắp sửa, rồi đó giắt tay vợ đi xuống, con hầu gái đi theo sau. Vợ chồng mỗi người ngồi một xe, kéo thẳng đến một hàng cao-lâu rất sang ở ngay bờ bể. Đến nơi, ba người xuống xe bước vào, người nhà hàng

cúi đầu chào rồi đưa vào một gian phòng nhỏ. Gian phòng đó có đặt thang máy, hai vợ chồng và con hầu vừa đặt chân vào thì thang đã kéo lên. Quan-đoàn lão đảo đứng không vững, phải tựa vào chồng. Lên mãi từng thứ tư máy mới dừng, trông ra bãi trí rất sang, tưởng thế gian không có mấy nơi được thế. Nàng hơi gắt chồng mà nói :

— Cậu đến ác ! Không nói cho tôi biết trước có thang máy, làm cho tôi sợ hết cả hồn. Người chồng không đáp, đưa mắt nhìn quanh, thì bỗng nghe có tiếng gọi rằng :

— Tôi đây kia mà ! anh Lý ! anh Lý !

HỒI THỨ TƯ

RA LỆNH RƯỢU, CHỦ KHÁCH ĐUA VUI

BÀN CHUYỆN TƯỜNG, CHỊ EM NÓI Ý

Lý-Hoa theo tiếng gọi trông lại, thì thấy nơi phòng ăn đó trên có đề ba chữ « Ngọc-hà-sanh », vội vàng bước lại chào Thiếu-my. Thiếu-my mừng lắm, mắt chăm chăm nhìn vào Quan-đoàn. Trông dong-nhan riềm rã, quần áo thướt tha, chẳng khác gì sen đua mặt nước, lan nở đầu thu, thật đáng bậc nghiêng thành nghiêng nước. Nhất là cặp mắt sắc như đôi dao cau, hình như có một cái sức mạnh thu được linh hồn người khác. Thiên hạ gọi là « hồ tinh mặt ngọc » thực cũng không ngoa. Thiếu-my nhìn ngần người ra, sức nhớ lại mới bắt tay Lý-Hoa và toan giơ tay bắt cả tay Quan-đoàn nữa. Nàng vội-vàng lấy tay khép áo, sẽ cúi đầu chào. Thiếu-my không được bắt tay, ngượng quá, vội giơ bàn tay ấy ra mời ngồi. Uống nước xong, Thiếu-my mới cất tiếng nói rằng :

— Bà chị sang đây đã mấy hôm, chưa kịp đặt tiệc tầy-trần, lòng tôi lấy làm áy-náy lắm. Nàng sẽ nhích mình mà đáp :

— Không dám!

Câu nói chỉ có hai tiếng. . . Thiếu my thấy nàng mát

lời quá, lại gọi chuyện mà hỏi :

— Trước đây, bà chị đã ra hải-cảng bao giờ chưa ?

Nàng đáp :

— Thưa chưa ! Thiếu-my lấy tay-vuốt tóc, rồi cầm mũi soa lau miệng mà rằng :

— Hương-cảng là đất phồn hoa. Bà chị đã đi chơi những đâu rồi ? Lý-Hoa vội trả lời thay :

— Nhà tôi mới đến, tôi lại không mấy lúc rảnh, nên cũng chưa đi chơi được mấy chỗ. Ngay lúc ấy, hầu-sáng đã bung quả-tươi lên. Thiếu-my đứng rậy dõ, đưa đĩa quả tỳ-bà đến mời nàng. Nàng đứng rậy mà rằng :

— Xin ông cứ để mặc. Em ăn em sẽ lấy. Vừa nói vừa dõ lấy đĩa quả đặt vào bàn ăn, đưa tay bứt một quả rồi lại về chỗ ngồi. Thiếu-my nhân lúc nàng ngồi nghiêng mặt, đưa mắt nhìn suốt từ đầu đến chân. Lý-Hoa lúc ấy đương cầm khăn rửa mặt không trông thấy... Thiếu-my miệng ngậm xì-gà, đem con mắt làm bộ máy chụp ảnh mỹ-nhân, song thủynh thoảng lại giả vờ gạt tàn thuốc, kéo khăn lau, làm ra bộ tự nhiên, để che lấp cái cặp mắt « quạ vào chuồng lợn ! » Nàng ăn xong trái tỳ-bà, rút mũi soa lau mồm, đưa mắt nhìn quanh, hình như biết ông chủ nhìn trộm mình, vội vàng đưa mắt làm thinh, hai má đỏ hồng hồng, vội cất tiếng gọi con hầu đến, rồi sẽ ghé tai nói nhỏ... Nói xong, con hầu gạt đầu bước ra mà nét mặt nàng cũng không còn có vẻ ngượng-ngập như trước nữa. Thiếu-my thấy vậy, lại đánh bạo mà hỏi rằng :

— Nghe nói bà-chị xưa kia học ở tỉnh, chữ viết khá lắm. Có tài giờ tôi sẽ làm một bức hoành-phi, xin bà chị viết cho mấy chữ, phỏng có tiện không ? Nàng mỉm cười mà rằng :

— Ông quá khen ! Em tuy đi học mấy năm song dạ tối tinh lười, chỉ vọc-vạch biết được dăm ba chữ, nét chữ viết thì như gà bới, chẳng tở làm bữn cho hoành-phi. Ông nói đùa làm chi vậy ! Thiếu-my thấy nàng nói

nói cười cười, dương toan thừa thế tán vào, thì bỗng thấy Lý-Hoa quay lại mà nói :

— Ta hãy đi chơi quanh nhà cho tiêu-khiển một chút. Câu nói đó chính là ý nàng nói thầm với con hầu ra bảo chồng. Nói vừa dứt thì nàng ùng con hầu vội đứng rậy bước ra, Lý-Hoa cùng Thiếu-my đi sau, đi riêu quanh cả gác một lượt. Bấy giờ đã bảy giờ tối. Đèn điện sáng như ban ngày. Dưới bóng đèn, nào tranh treo, nào đồ cổ, nào câu-đối, nào tứ-bình, bài tri trông choáng cả mắt. Xem xong trở về « Ngọc-hà-sanh », thì thấy tiệc hoa đã dọn sẵn sàng, ba người liền cùng ngồi vào uống rượu. Tiếng nói tiếng cười, chén anh chén chú, chủ khách ăn uống rất là vui vẻ. Rượu đượ; vài tuần thì nàng cũng không còn có vẻ e-lệ như trước nữa mà Lý-Hoa cũng có ý say. Chàng tự nghĩ : Minh là một đứa làm công mà được ông chủ tử-tế đến thế này, nào cho tiền, nào cho nhà, nào là mời vợ chồng mình cùng ăn-cơm, nghĩ thực cũng là vinh hạnh. Trong khi dặc ý, ngảnh-lại nhìn vợ, đầu mày cuối mắt không khỏi lả lơi. Cái cảnh chồng quý vợ, vợ chiều chồng, thật làm chường mắt cho người ngồi đấy... Thiếu-my uống suông hơi buồn, muốn ra « lệnh-rượu » song lại ngại về nỗi Lý-Hoa ít chữ. Vì thế chàng mới xường ra cái nghị « quay thìa » : Đẽ chiếc thìa vào đĩa mà quay, hễ cauôi thìa chỉ vào ai thì người ấy phải uống một cốc : đầy rượu. Vợ chồng Lý-Hoa, nhường cho chàng quay trước. Quay thế nào cauôi thìa lại chỉ vào mình. Vợ chồng Lý-Hoa cùng vỗ tay cười. Chàng dô mặt tia tai, bắt-dắc-dĩ phải uống một cốc rượu đầy rồi lại đứng rậy cầm lấy cauôi thìa mà quay, vừa quay vừa khấn thầm rằng :

— Kiếp này nếu có duyên với mỹ-nhân, thì cốc-rượu thứ hai này xin cho về phần mỹ-nhân uống! Một lát sau, cái cauôi thìa ấy quay đến trước mặt chàng, đã sắp đứng lại, chàng vội vàng chỉ tay quát một tiếng, thì cái cauôi

thìa hình như cũng có quý-thần dun-dủi thật, quay ngay sang phía Quan-đoàn rồi đứng lại không đi. Chàng vô tay cười mà rằng :

— Bà chị phải uống cốc này mới được. Vừa nói vừa đứng rậy rót một cốc : rượu đầy. Nàng vội vàng đứng rậy đỡ lấy, cười mà rằng :

— Cảm ơn ông ! Nói xong, cúi xuống nhấp thấy rượu có mùi cay, cau mày không muốn uống. Chàng vừa dục vừa cầm cốc cố ép, thế nào chạm mấy ngón tay vào má nàng. Nàng then đỏ mặt, cười chửa then mà rằng :

— Ông đề tôi uống, không phải dục... Lý-Hoa cũng túng-dững mà nói :

— Một cốc rượu có gì là khó uống, mà phải kiêu cách thế ! Nàng đưa mắt lờm chờng rồi cố uống cạn ngay. Kết quả cuộc quay-thìa hôm ấy, nàng phải uống rượu nhiều nhất, Thiếu-my thứ nhì, đến Lý-Hoa vốn là tay uống được thì lại uống ít nhất. Canh khuya tan tiệc, ba người lại ngồi truyện suông một lúc, bấy giờ mới cùng nhau từ-dã ra về.

Tòa nhà của vợ chồng Lý-Hoa ở, tất cả bốn tầng Hai tầng dưới cho người tỉnh ngoài thuê, không từng cùng nhau chào hỏi trò truyện bao giờ cả. Chỉ có nhà ở tầng thứ ba, thì vì ở liền với nhau, nên người hai nhà thường thường trông thấy nhau luôn. Một hôm Quan-đoàn đương đứng tựa cửa song trông ra ngoài đường, chợt thấy một người trẻ tuổi ăn mặc tây xuống xe đi vào tòa nhà của mình ở. Khi người ấy đi lên đến cửa tầng gác thứ ba, nàng tò mò ngó ra ròm xem, thì ra « một chàng vừa độ than-xuân, mày râu nhẵn nhụi áo quần bảnh bao !.. » Ngày xuân vắng vẻ, thấy cảnh sinh tình, nàng bất giác đứng ngẩn người ra mà nghĩ vẩn nghĩ vợ, tự nghĩ mình thật là duyên phận hẩm hiu, lấy chồng chả đáng mặt chồng, suốt đời đi làm thuê làm mướn cho người, thật hoài-phí cả tài lẫn sắc ! Nhân nhớ lại câu thơ cũ mà đọc :

HOA RỤNG SANG NĂM HOA LẠI NỞ,
THƯỚC NÀO GIỮ MÃI ĐƯỢC HỒNG NHAN!

Nghĩ thế rồi thì nằm vật xuống giường, một mình những than dài thở ngắn. Buổi chiều rầy, trong lòng vẫn còn uất ức, định ra chơi phố một lúc cho khoan khoái, liền bước chân xuống gác, vừa bước xuống đến gác dưới thì cửa gác chợt mở, một người thiếu-phụ ăn vận rất lộng lẫy, đương đứng tựa cửa, trông thấy Quan-đoàn hơi quen mặt, liền gật đầu chào. Nàng cũng đứng chân lại hỏi thăm, dò bên đều ra ý ân-cân quyến-luyến...

Người thiếu-phụ nói:

— « Anh em xa không bằng láng giềng gần ». Xin bà thường thường xuống chơi. Nàng cũng ừ-àò xằng vì mới quen không tiện nói nhiều, rồi tắt tả đi ngay. Hôm sau, cơm sáng xong, thấy có một đũa ở gái đem một cái quả thếp-vàng ở tầng dưới bước lên, chào nàng mà thưa rằng :

— Mợ Tư tôi bảo đưa sang biếu bà ít bánh để bà xơi nước. Nàng mừng hi-hởn, nhận ít nhiều còn thì lại trả về. Xong đó nàng liền tô son điểm phấn rồi cùng với con hầu là Yến-vân bước xuống gác dưới để đáp lễ. Bước vào cửa trông thấy bày biện lịch sự lắm, trong là phòng nằm, ngoài là nhà khách. Chủ-nhân mời nàng ngồi, hỏi họ tên. Nàng đáp lại và hỏi lại, thì ra người thiếu-phụ đó họ Lương tên là Ngọc-nhan, vợ thứ tư một tay làm công cao lương trong một công-ty tây, tên là Trần-Úy-nùng. Nàng nhân gọi là Mợ Tư. Mợ Tư tiếp đãi rất lễ phép, sai đầy tớ pha nước. Nói mấy câu chuyện khách-sáo xong, nàng đang tỉnh đứng rầy thì lộp cộp nghe có tiếng giầy bước vào. Nàng nhìn ra thì chính là chàng trẻ tuổi đẹp trai hôm trước. Chàng cúi đầu chào, ngần người ra vì sắc đẹp, đương tỉnh hỏi thì Mợ Tư đã nói đỡ :

— Đây là mợ-cả ở trên tầng trên, cậu ấy làm ở Đào-hoa quán. Chàng gật đầu, đương mắt cứ nhìn nàng mãi, tưởng

dâu như « cồi trần mà được gặp người tiên-cung. » Người vợ tư của chàng vốn là ả-đào ở Tần-hoài, má đào mắt hạnh, đôi tám xuân-xanh, lại thêm đàn giỏi hát hay, thật là kẻ có thanh có sắc. Kể so với nàng cũng không kém gì mấy, song ngê đờ có mới nói cũ, ở mắt chàng lúc ấy thì cái đẹp của vợ Tư chẳng qua chỉ là hạng hương thừa hoa thái mà thôi. Ngay lúc ấy thì Vợ Tư đã cầm một cái hương trình nhà hát đưa cho chàng. Chàng dương tình gong vàng lên coi, vừa đọc vừa đưa mắt nhìn trộm nàng, rồi nói:

— Trước lạ sau quen, mời vợ chiều cùng đi coi hát với chúng tôi, hôm nay có đào kép mới, hay lắm. Nàng đã chối song Vợ Tư cố mời mãi đành phải nhận lời. Chàng liền rờ ra một cuộn giấy bạc, đưa một tờ cho người đầy tớ gái đi mua vé trước, dặn lấy một lò. Xong đó lại ngảnh lại nàng, mỉm cười mà rằng:

— Mời vợ ngồi chơi, tôi còn chút việc bận phải đi. Đúng bây giờ sẽ về đưa các vợ đi coi hát. Xin đừng làm khách, ở lại dùng cơm với nhà-tôi cho vui. Nói xong đội chiếc mũ pa-na-ma lên đầu rồi gật đầu làm lễ. Nàng cũng đứng rậy mỉm cười đáp lại. Chiều hôm ấy, nàng ở lại ăn cơm rồi cùng vợ chồng chàng đi xem hát. Tấn bát thứ nhất không có gì là lạ, nàng không chú ý lắm, đưa mắt trông sang các háng ghế ngồi chung quanh. Đang lúc nhìn thì trống ngực nàng bỗng đập thình thình, vì nàng trông thấy một người con trai hơi quen mặt! mà không nhớ rằng ai, ngồi tận ghế đằng xa, nhằm thẳng mặt nàng mà nhìn lại. Nàng thấy hơi khó chịu, nghiêng mắt đi để tránh, ai ngờ người ấy lại đứng phắt rậy, lắc lảo như Long-thần mất oản. Bấy giờ nàng mới sực nhớ ra thì người ấy chính là ông chủ-hiệu Thiếu-my. Nàng giận lắm, sẽ ghé vào tai Vợ Tư mà nói rằng:

— Kia vợ coi! Có đũa nó lấy ống-nhòm để nhìn chúng ta, thật là hạng người hỗn nạn. Trai gái cũng là người, có

chị chúng trông thấy đàn bà con gái là mắt dăm dăm như mèo thấy mỡ. Chỉ tổ cho người ta ghét, nào có được việc gì đâu. Mợ Tư cười mà rằng :

— Thế nhưng tại mợ đẹp lắm kia! Tôi không là con trai, chứ là con trai thì cũng chẳng phải bảo. Trần-Úy nùng ngồi bên cũng hơi nghe rõ câu chuyện của hai người nói, vội đứng dậy lấy mình che khuất nàng đi, không cho Thiếu-my ròm. Thiếu-my tức lắm, nhưng cũng không biết làm thế nào đượ , thì lại làm ra dáng đạo mạo, quay vào coi hát, không hề trông ngang trông ngửa nữa. Bấy giờ trên sân khấu đã diễn sang tấn thứ hai, hồi Mạnh-Lệ-quân hầu vua ra Thượng-uyển. Úy-nùng xem đến chỗ đấy, nhìn chăm chăm vào Quan-đoàn, tự ví mình là vị phong lưu thiên-tử, mà coi nàng là Mạnh-Lệ-quân! Hồi lâu, Mợ-Tư cũng biết ý chồng, liền ngánh lại mà nói:

— Cậu thử trông cái ông hoàng-đế kia, thấy gái thì tit mắt lại, còn có ra thể thống gì. Chẳng biết ý, đưa mắt nhìn. Mợ-Tư lại kéo áo nàng mà rằng :

— Mợ cả thử trông cái cô Mạnh-Lệ-quân kia, đồ đến Trạng-nguyên, làm đến Tề-tướng. Tôi tưởng rằng đứng đắn thế nào, chẳng hóa cũng ông-ọo lả-lơi chẳng khác chi những người đàn bà khác, thật là nhục cả cái tiếng Trạng-nguyên Tề-tướng đi. Nàng bật cười mà rằng :

Ông ọo lả lơi đã kể vào đâu! Lúc bé em đi học, thấy sách dạy chán vạn ông Trạng nguyên Tề-tướng mút mủ nếm phân, cũng làm đủ mọi điều dè tiện khác nữa. Nói đến đấy thì trên sân khấu đã diễn đến quãng Mạnh-Lệ-quân say rượu nằm ngủ bộn Thái-giám xúm lại trút hài tháo mũ, còn ông hoàng-đế thì mắt la mày lét, chẳng khác gì bướm liệng vườn hoa. Nàng lại mỉm cười mà rằng :

Trạng-nguyên Tề-tướng trông đàn-bà đã đành, đến cả cái ông hoàng-đế kia cũng diên đại ngông cuồng, ấy vua chúa là như thế đấy. Mợ tư cũng cười mà nói :

Cuốn sau sẽ tiếp

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1963

IMPRIMERIE THỰC-NGHIỆP MAI-DU-LÂN SUCC.
83, RUE DU CHANVRE, HANOI
1928

Nguyễn-Văn-Cư, 46, Hàng Tre, Hanoi
Xuất-bản